

Formy ochrony przyrody na obszarze województwa pomorskiego, przykłady najczęściej łamanych zakazów

Regionalna Dyrekcja Ochrony
Środowiska w Gdańsku
Paweł Stępniewski, Marta Żurawik-
Paszkowska, Małgorzata Mizgalska

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Rola RDOŚ w postępowaniu karnym

- **Zgłaszający wykroczenie / przestępstwo** – realizacja tzw. zasady skargowości we wszczęciu postępowania:
art. 18 k.p.s.w.;
art. 304 2 k.p.k.
- **Pokrzywdzony:**
art. 25 k.p.s.w.;
art. 49 k.p.k.
uprawnienie to można domniemywać z przepisów wskazujących zakres kompetencji nadzorczych organu – reprezentanta Skarbu Państwa
- **Oskarżyciel posiłkowy:**
art. 26, 27 k.p.s.w.;
art. 53, 54, 55 k.p.k.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Sytuacja prawna oskarżyciela posiłkowego

gdansk.rdos.gov.pl

Co może zaoferować RDOŚ pełniąc ww. rolę:

- Najlepszą, możliwą wiedzę o danej formie ochrony przyrody, której dotyczy postępowanie;
  - Specjalistyczną ocenę czynu z punktu widzenia przepisów karnych, polegającą na wstępnej kwalifikacji istotności szkody;
  - Zasoby techniczne i informacyjne m.in.: posiada mapy określające granice form ochrony przyrody (rezerваты, obszary Natura 2000), opracowania dot. form ochrony przyrody (np. plany ochrony); materiał dowodowy z postępowań administracyjnych i kontroli, materiał dowodowy z lustracji i monitoringu terenów chronionych;
- <http://portalgis.gdansk.rdos.gov.pl/>
- www.geoportal.gov.pl
- www.geoserwis.gdos.gov.pl

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów – konsekwencje karne

gdansk.rdos.gov.pl

Wykroczenia w ustawie o ochronie przyrody

Art. 127 ust. 1 u.o.p. – kto umyślnie narusza zakazy obowiązujące w stosunku do form ochrony przyrody

– podlega karze aresztu albo grzywny.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów – konsekwencje karne

gdansk.rdos.gov.pl

Wykroczenia w ustawie o ochronie przyrody

Art. 131. u.o.p. kto m.in.:

- 4) narusza zakazy dotyczące zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, o których mowa w art. 73 ust. 1,
- 4a) nie zachowując należytej ostrożności dopuszcza do ucieczki zwierzęcia z gatunku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 lub art. 120 ust. 2,
- 7) stosuje środki chemiczne na drogach publicznych oraz ulicach i placach w sposób znacząco szkodzący terenom zieleni lub zadrzewieniom,
- 12) wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe,
- 13) wbrew przepisom art. 125 zabija zwierzęta, niszczy rośliny lub grzyby lub niszczy siedliska roślin, zwierząt lub grzybów,

14) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową

– podlega karze aresztu albo grzywny.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów – konsekwencje karne

gdansk.rdos.gov.pl

Wykroczenia w ustawie o ochronie przyrody

Art. 129. W razie ukarania za wykroczenie określone w art. 127 albo w art. 131 lub skazania za przestępstwo określone w art. 127a, art. 128 albo w art. 128a sąd może orzec:

- 1) przepadek przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia lub przestępstwa oraz przedmiotów, roślin, zwierząt lub grzybów pochodzących z wykroczenia lub przestępstwa, chociażby nie stanowiły własności sprawcy;
- 2) obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego, a jeśli obowiązek taki nie byłby wykonalny – nawiązkę do wysokości 10 000 złotych na rzecz organizacji społecznej działającej w zakresie ochrony przyrody lub właściwego, ze względu na miejsce popełnienia wykroczenia lub przestępstwa, wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów – konsekwencje karne

gdansk.rdos.gov.pl

Przestępstwa przeciw środowisku

Art. 181 1 k.k. - zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach;

Art. 181 2 k.k. - wbrew przepisom obowiązującym na terenie objętym ochroną, niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta powodując istotną szkodę;

Art. 181 3 k.k. - niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta pozostające pod ochroną gatunkową powodując istotną szkodę;

Art. 187 k.k. - niszczy, poważnie uszkadza lub istotnie zmniejsza wartość przyrodniczą prawnie chronionego terenu lub obiektu, powodując istotną szkodę

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Formy ochrony przyrody w Polsce,
art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- 1) parki narodowe;
- 2) rezerваты przyrody;
- 3) parki krajobrazowe;
- 4) obszary chronionego krajobrazu;
- 5) obszary Natura 2000;
- 6) pomniki przyrody;
- 7) stanowiska dokumentacyjne;
- 8) użytki ekologiczne;
- 9) zespoły przyrodniczo-krajobrazowe;
- 10) ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

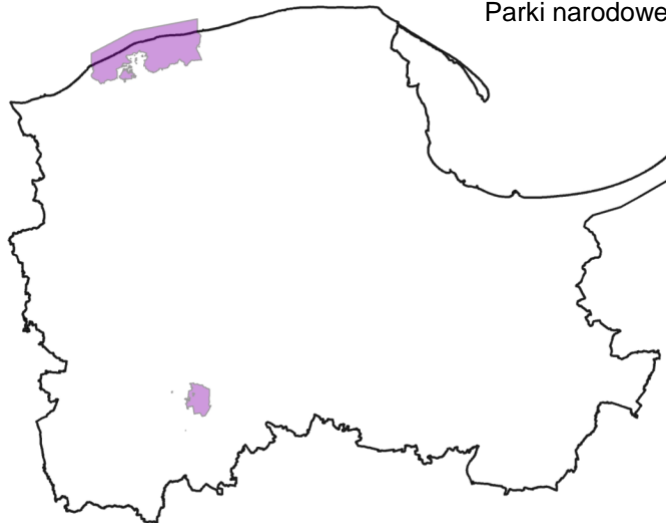

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

Parki narodowe

Nadzór : Dyrektor parku narodowego

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W GDANSKU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

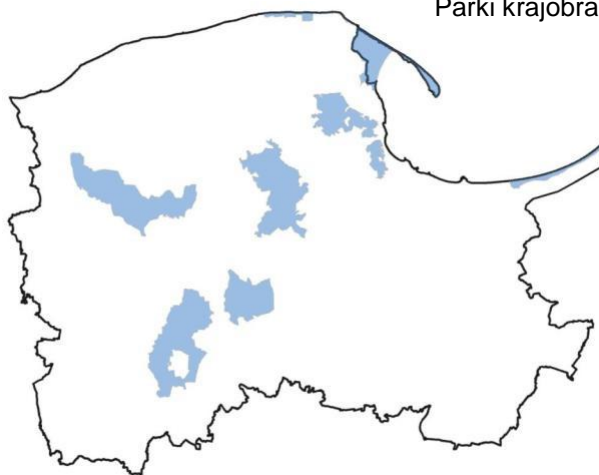

gdansk.rdos.gov.pl

Rodzaj
Struktura
Zakazy

Formy ochrony przyrody

Parki krajobrazowe

Nadzór : Dyrektor parku krajobrazowego (administracja samorządowa)

REGIONALNA
DYREKCJA
OCHRONY
ŚRODOWISKA
W GDANSKU

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

gdansk.rdos.gov.pl

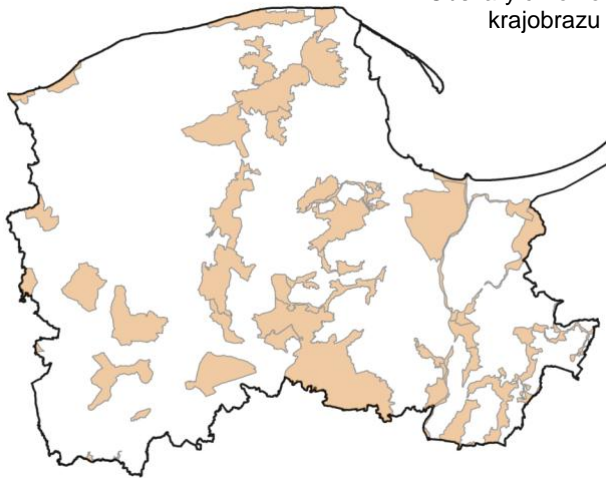
Rodzaj
Struktura
Zakazy

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Obszary chronionego
krajobrazu

Rodzaj
Struktura
Zakazy

Nadzór : Marszałek województwa

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

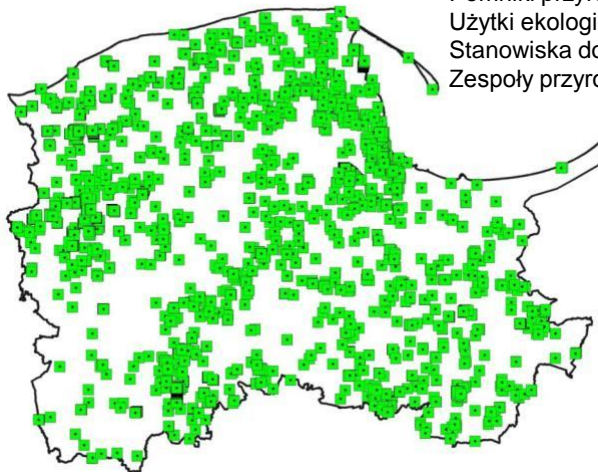

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Pomniki przyrody
Użytki ekologiczne
Stanowiska dokumentacyjne
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Rodzaj
Struktura
Zakazy

Nadzór : Gminy

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

REZERWAT PRZYRODY

fot. Magdalena Dąbkowska

Rezerваты przyrody

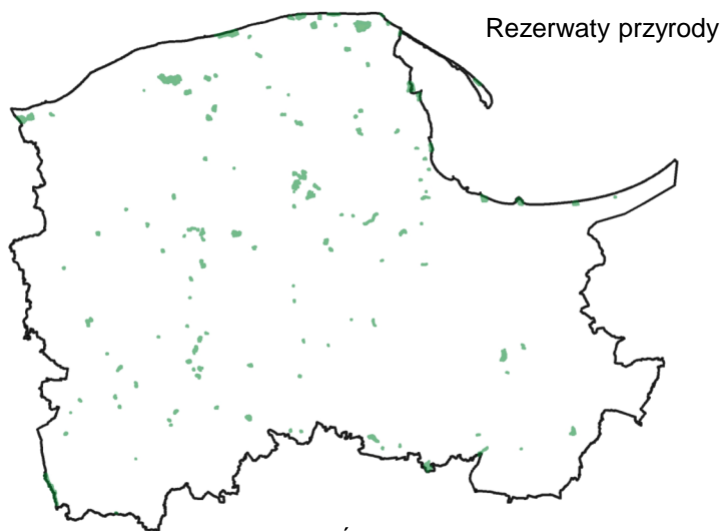
- RDOŚ ustanawia tę formę w drodze aktu prawa miejscowego – zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, określając nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę oraz cele ochrony;
- Jest sprawującym nadzór nad rezerwatem;
- Może zezwolić na odstępstwa od zakazów;
- Ustanawia plan ochrony rezerwatu w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia;
- RDOŚ nie posiada sankcji administracyjnych za naruszenie zakazów.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Nadzór : RDOŚ

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Zakazy na terenie rezerwatu przyrody (art. 15 u.o.p)

Na terenie rezerwatów obowiązuje zakaz m.in.:

- 1) budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych,
- 3) umyślnego płoszenia zwierząt kregowych, zbierania poroży, niszczenia gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 5) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzania roślin oraz grzybów;
- 9) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 15) ruchu pieszego, rowerowego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków wyznaczonych przez dyrektora parku narodowego, a w rezerwacie przyrody – przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 20) zakłócania ciszy;
- 22) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

fot. P. Chara

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów w praktyce – rezerwat przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Zakazy: art. 15 UoP (umyślne płoszenie zwierząt kregowych, ruch pieszy poza wyznaczonymi szlakami, art. 52 UoP)

Przepisy karne: art. 127 pkt 1 lit b; art. 131 pkt 14

fot. Grzegorz Jędro

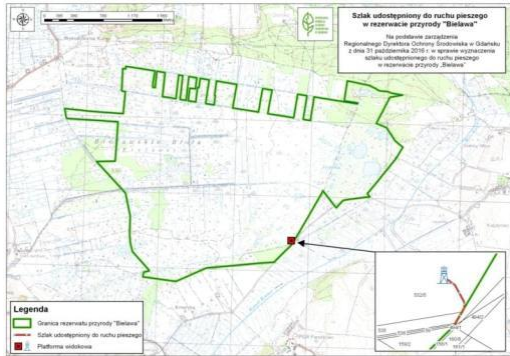

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów w praktyce – rezerwat przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Kodeks wykroczeń

Art. 54.

Kto wykracza przeciwko wydanym z upoważnienia ustawy przepisom porządkowym o zachowaniu się w miejscach publicznych, podlega karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany.

fol. Magdalena Dabkowska

Czyn: nieprawny zbiór grzybów w rezerwacie, wejście na teren rezerwatu

Zakazy: art. 15 UoP ust. 1 pkt 5 oraz 15 – pozyskiwanie grzybów, ruch pieszy poza wyznaczonymi szlakami

Przepisy karne: art. 127 pkt 1 lit. b

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów w praktyce – rezerwat przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Czyn: lokalizowanie obiektu budowlanego na terenie rezerwatu

Zakazy: art. 15 UoP - zakaz budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody

Przepisy karne: art. 188 kk

Zakończenie sprawy: wyrok nakazowy – zażalenie - orzeczenie winy (kara grzywny 1500 zł).

fol. M. Mizgalska

fol. M. Mizgalska

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów w praktyce – rezerwat przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

fot. M. Mizgalska

fot. M. Mizgalska

fot. M. Mizgalska

19/24

Złamanie zakazów w praktyce – rezerwat przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Czyn: zniszczenie fragmentu rezerwatu „Mechelińskie Łąki” poprzez zasypanie terenu

Zakazy: art. 15 UoP – zakaz niszczenia, umyślenie uszkodzenia roślin, zmiana stosunków wodnych, niszczenie gleby lub zmiana przeznaczenia i użytkowania gruntów a także wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu

Przepisy karne: art. 181 i art. 187 i kk

fot. M. Mizgalska

fot. M. Mizgalska

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Obszary Natura 2000

- RDOŚ sprawuje nadzór nad obszarami Natura 2000 (z wyłączeniem obszarów morskich);
- Ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia plany zadań ochronnych;
- Prowadzenie postępowań w zakresie oceny oddziaływania na obszary Natura 2000;
- Prowadzi postępowania z art. 37 u.o.p.

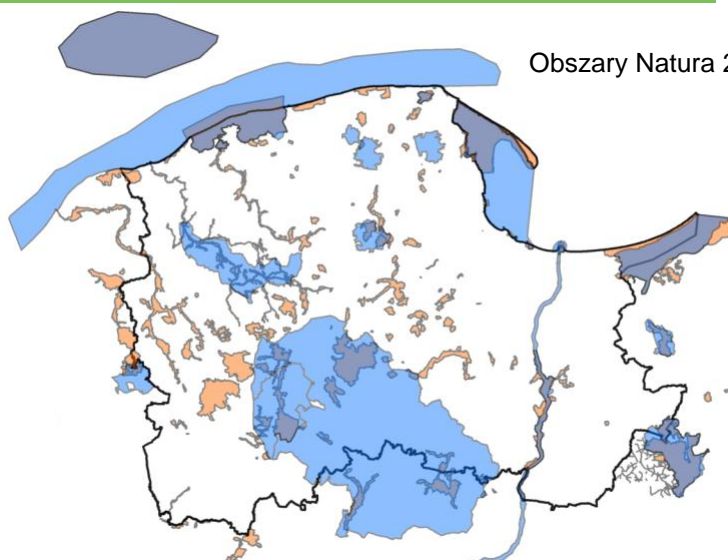
Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Obszary Natura 2000

Nadzór : RDOŚ

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Zakazy na obszarze Natura 2000 (art. 33 u.o.p.)

Zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, **znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000**, w tym w szczególności:

- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- 2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Siedlisko Natura 2000: kiczina na brzegu morskim **kod 1210**

gdansk.rdos.gov.pl

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Siedliska Natura 2000: nadmorskie słone łąki, pastwiska i szuwały kod 1330; duża płytka zatoka kod 1160

gdansk.rdos.gov.pl

fot. M. Mizgalska

fot. M. Mizgalska

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów w praktyce – Natura 2000

gdansk.rdos.gov.pl

Przykład: zniszczenie siedlisk Natura 2000

Czyn: nawożenie bez zezwoleń obcego materiału ziemnego, zasypianie terenu plaży i lokalnego obniżenia terenu przez co doszło do uszkodzenia i zniszczenia roślin i siedlisk solnisk nadmorskich, kicziny, płytkiej zatoki, jak i legowiska, miejsca odpoczynku i żerowania ptactwa, co spowodowało poważne uszkodzenie wartości przyrodniczej prawnie chronionego terenu i istotną szkodę

Zakazy: art. 33 UoP - zakaz podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych dla których wyznaczony został obszar Natura 2000

Przepisy karne: art. 181 2 kk w zb. z art. 187 1 kk

Zakończenie: orzeczono więzienie, kara 10 miesięcy w zawieszeniu na 4 lata, kara grzywny oraz nawiązka na NFOS

fot. NPK

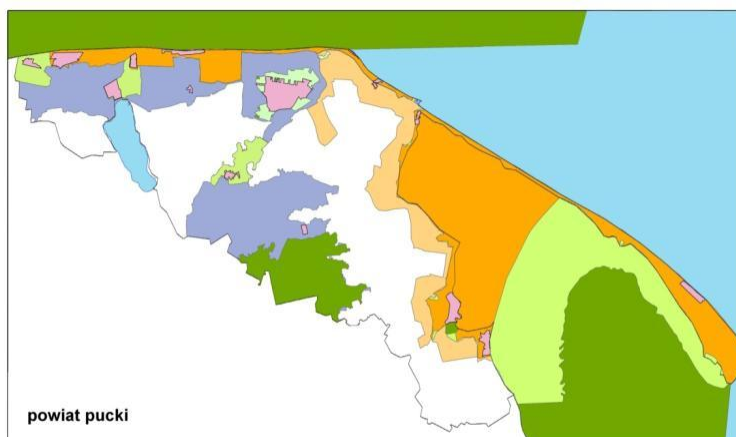
fot. NPK

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Zbieg form ochrony przyrody

- rezerwaty
- parki krajobrazowe
- otuliny parków krajobrazowych
- obszary chronionego krajobrazu
- obszary plaście Natura 2000
- obszary siedliskowe Natura 2000

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

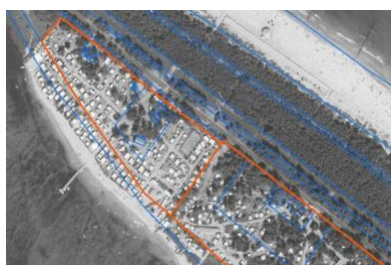

gdansk.rdos.gov.pl

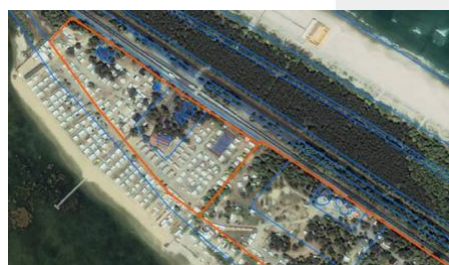
Złamanie zakazów w praktyce – zbieg form

Przykład: nadsypywanie brzegu na terenie kempingu nad Zatoką Pucką

Okres 2004 – 2011 r. - w toku postępowanie karne odnośnie przestępstw z art. 181 § 1 i art. 181 § 2 kk w zb. z art. 187 § 1 kk w zb. z art. 188 kk

0 50 100 metry

0 50 100 metry

fol. D. Bógdał; SMUG

fol. D. Bógdał; SMUG

gdansk.rdos.gov.pl

gdansk.rdos.gov.pl

Okres maj 2015 r.- wykonanie prac ziemnych polegających na transporcie piasku i uformowaniu go na nabrzeżu Zatoki Puckiej

Przepisy karne i naruszone zakazy:

- art. 127 pkt 1 lit. c ustawy o ochronie przyrody - **naruszenie zakazu obowiązującego w Nadmorskim Parku Krajobrazowym** (zgodnie z 3 ww. uchwały w Parku zakazuje się m.in. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu oraz likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych.)

- art. 127 pkt 1 lit. e ustawy o ochronie przyrody – **naruszenie zakazów obowiązujących względem obszarów Natura 2000** (w wyniku prac ziemnych, zniszczone zostały fragment siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000 PLH 220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski – tj. *duża płytka zatoka oraz kiczina na brzegu morskim*).

- art. 131 pkt. 14 ustawy o ochronie przyrody – **naruszenie bez zezwolenia zakazów obowiązujących w stosunku do zwierząt objętych ochroną gatunkową**

- art. 171 ustawy o odpadach - **kto prowadzi gospodarkę odpadami niezgodnie z nakazem określonym w art. 16 podlega karze aresztu albo grzywny**

fot. RDOŚ w Gdańsku

fot. RDOŚ w Gdańsku

fot. M. Mizgalska

fot. RDOŚ w Gdańsku

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

29

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

Ochrona gatunkowa

- RDOŚ wydaje zezwolenia na odstępstwa od niektórych zakazów, w stosunku do gatunków chronionych
- Dokonuje kontroli spełnienia warunków określonych w wydanych przez siebie zezwoleniach.
- W stosunku do gatunków objętych ochroną obowiązują zakazy określone w art. 51 i 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i wprowadzone:
  - rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt;
  - rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin;
  - rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin

§ 6. 1. W stosunku do dziko występujących roślin należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową, wprowadza się następujące zakazy(...), wprowadzono m.in. zakazy:

- 1) umyślnego niszczenia;
- 2) umyślnego zrywania lub uszkadzania;
- 3) niszczenia ich siedlisk;
- 4) pozyskiwania lub zbioru;
- 5) przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 6) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany, darowizny lub transportu okazów gatunków,
- 7) wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków; 8) umyślnego przemieszczania w środowisku przyrodniczym; 9) umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego.

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów w praktyce – ochrona gatunkowa

gdansk.rdos.gov.pl

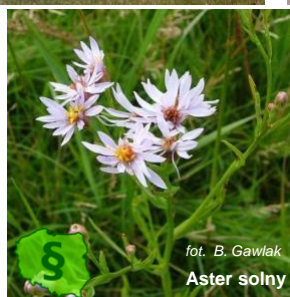
Przykład: Uszkodzenie i zniszczenie roślin objętych ochroną gatunkową

fol. RDOŚ w Gdańsku

fol. RDOŚ w Gdańsku

fol. B. Gawlak
Aster solny

fol. B. Gawlak
Mlecznik nadmorski

Złamanie zakazów w praktyce – ochrona gatunkowa

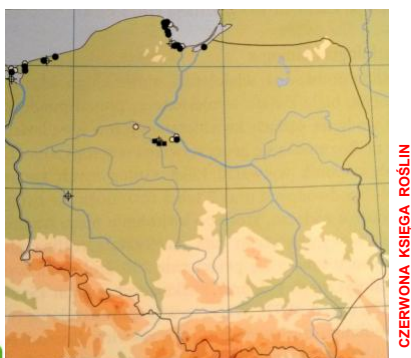
gdansk.rdos.gov.pl

Czyn: zniszczenie/uszkodzenie chronionych gatunków roślin halofilnych i uszkodzenie ich siedliska

Zakazy: art. 51 UoP - zakaz umyślnego niszczenia, uszkadzania, niszczenia siedlisk gatunków chronionych

Przepisy karne: art. 181 3 / art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody

Zakończenie sprawy: orzeczono winę, wymierzono karę grzywny (500 zł)

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Formy ochrony przyrody

gdansk.rdos.gov.pl

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt

§ 6. 1. W stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną ścisłą oraz częściową (...), wprowadzono się m.in. zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania lub chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych;
- 4) transportu;
- 6) zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków;
- 7) niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania;
- 8) niszczenia, usuwania lub uszkadzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk lub innych schronień;
- 9) umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień;
- 10) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków;

§ 6. 2 i 3 Dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w stosunku do części zwierząt (w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących)

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Złamanie zakazów w praktyce – ochrona gatunkowa

gdansk.rdos.gov.pl

for. RDOS w Gdańsku

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt

Art. 35. 1. Kto zabija, uśmierca zwierzę albo dokonuje uboju zwierzęcia z naruszeniem przepisów art. 6 ust. 1, art. 33 lub art. 34 ust. 1–4 podlega karze pozbawienia wolności do lat 3

Art. 6. 1. Zabrania się zabijania zwierząt, z wyjątkiem m.in:

8) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, określonym w ustawie o ochronie przyrody wykonywanych na podstawie właściwych zezwoleń,

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Termoizolacje, remonty budynków

gdansk.rdos.gov.pl

Gdzie mogą lęgnąć się ptaki w mieście? Otwory wentylacyjne, szczeliny stropodachów, łączenia płyt, ubytki murów, cegieł, dachówek, dachy, kominy, balkony, gzymsy, strychy, wieże

for. M. Ziolkowski

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

gdansk.rdos.gov.pl

fot. RDOŚ w Gdańsku

Wróbel przy gnieździe

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

gdansk.rdos.gov.pl

fot. RDOŚ w Gdańsku

Szpak przy gnieździe

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

gdansk.rdos.gov.pl

fot. RDOŚ w Gdańsku

Jerzyk przy gnieździe

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

gdansk.rdos.gov.pl

fot. RDOŚ w Gdańsku

Kawka przy gnieździe

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Zwierzęta chronione w mieście

gdansk.rdos.gov.pl

By Tony Hisgett from Birmingham, CC BY 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=27389797>

By Siva301in - Praca własna, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=42766071>

By Tristan Farnie from UK, CC BY 2.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=6973300>

gatunek łowny

EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Pomoc zwierzętom chronionym

gdansk.rdos.gov.pl

Zakazy chwytania, transportu, przetrzymywania oraz umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca, nie dotyczą (§ 9 pkt 3):

- chwytania na terenach zabudowanych przez podmioty upoważnione przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska zabłąkanych zwierząt i przemieszczania ich do miejsc regularnego przebywania,
- chwytania zwierząt rannych lub osłabionych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej i przemieszczania do ośrodków rehabilitacji zwierząt.

fot. M. Mizgalska

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Pomoc zwierzętom chronionym

gdansk.rdos.gov.pl

- Odłowienie zwierzęcia, które jest ranne lub osłabione, w celu udzielenia mu pomocy, nie wymaga uzyskania zezwolenia na przetrzymywanie gatunku chronionego;
- W przypadku udzielania pomocy poza ośrodkiem rehabilitacji zwierząt, w gabinecie weterynaryjnym, udzielenie tej pomocy należy interpretować jako podjęcie działań zmierzających do zlikwidowania zagrożenia dla życia i zdrowia zwierzęcia, które nie wymagają zezwolenia na przetrzymywanie gatunku chronionego;
- W przypadku konieczności dłuższego przetrzymywania osobnika, np. z uwagi na konieczność jego rehabilitacji, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na jego przetrzymywanie, gdyż zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, miejscem gdzie może być prowadzone leczenie i rehabilitacji gatunków chronionych jest ośrodek rehabilitacji zwierząt.

fot. M. Mizgalska

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Pomoc zwierzętom chronionym

gdansk.rdos.gov.pl

- Ustawa o ochronie przyrody nie tworzy służb specjalistycznych do udzielania doraźnej pomocy zwierzętom poszkodowanym
- Obowiązek udzielenia pomocy zwierzętom dzikim jest to elementem tzw. „dbania o przyrodę” wyszczególnionym w art. 4 ust.1 u. o. p. i dotyczy wszystkich organów ochrony przyrody wymienionych w art. 91 u. o. p.
- Zgodnie ze stanowiskiem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska – do zadań gminy należy udzielanie pomocy rannym osobnikom należących do chronionych gatunków dziko występujących zwierząt znalezionych na terytorium gminy w szczególności poprzez zorganizowanie akcji ratunkowych oraz poprzez ich dostarczenie do ośrodków rehabilitacji zwierząt.

Zwierzęta konfliktowe w miastach:

http://gorzow.rdos.gov.pl/files/artykuly/14049/RDOS_Gorzow_publicacja_zwierzeta_konfliktowe.pdf

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Pomoc zwierzętom chronionym

gdansk.rdos.gov.pl

Wykaz ośrodków rehabilitacji zwierząt województwie pomorskim

WOJEWÓDZTWO POMORSKIE			
Nadleśnictwo Wejherowo	Leśnictwo Sobieńczyce oddział 45 gm. Krokowa	ul. Sobieskiego 247B 84-200 Wejherowo tel.: 58 67-29-801	ptaki (jastrzębiowe, sokołowe, sowy)
Zespół Szkół Leśnych i Ogólnokształcących im. prof. Stanisława Sokołowskiego	Warcino 1 77-230 Kępice	Zespół Szkół Leśnych i Ogólnokształcących Warcino 1 77-230 Kępice tel.: 59 85-76-001	ptaki (sokołowe i sowy)
Pomorski Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt Ostoja	ul. Słupia 30C 83-305 Pomieczyno	ul. Słupia 30c, 83-305 Pomieczyno 606 907 740	ptaki i ssaki (jeżowate, zającowate, wiewiórka pospolita, popielica, orzesznica)
Uniwersytet Gdański	ul. Morska 2 84-150 Hel	ul. Bażyńskiego 1a 80-952 Gdańsk	foka szara, foka pospolita, foka obraczkowana
Fundacja Pomocy Zwierzętom Domowym i Dzikim "Centrum Leczenia Zwierząt"	Lędyczek Drugi 2 77-330 Krzemieniowo	Lędyczek Drugi 2 77-330 Krzemieniowo	ssaki (nietoperze, jeżowate, zającowate, łasicowate, wiewiórka pospolita)
Fundacja Dzikie Azyl - Centrum Pomocy dla Jeży i Dzikich Zwierząt	ul. Franciszkańska 76-251 Kobylnica	ul. Szafranka 10/31 76-200 Słupsk	ptaki, ssaki (nietoperze, zające, gryzonie, jeżowate, lasicowate, ryjówkowate, dzik, jelen szlachetny, kret, lis, łos, sarna, wilk)

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Wyzwania, problemy w praktyce

gdansk.rdos.gov.pl

- Ustalenie sprawcy przestępstwa lub wykroczenia;
- Inicjowanie postępowań karnych i postępowań w sprawie o wykroczenie wobec sprawców przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku;
- Krótki okres przedawnienia wykroczeń przeciwko środowisku;
- Rola procesowa organów administracji publicznej w postępowaniach karnych i o wykroczenia;
- Stosowanie kar i środków karnych wobec sprawców przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku (niskie wyroki nie zniechęcają do prowadzenia dalszych działań powodujących niszczenie środowiska, nawiązka powinna być odpowiednio wysoka, żeby wywarła odpowiednio prewencyjno-represyjny charakter)
- Postępowanie dowodowe
- Przypisanie winy sprawcy czynu
- Kwalifikacja czynu – wykroczenie czy przestępstwo środowiskowe – bazowanie na ocenie kompetentnych organów, potwierdzanie oceny opiniami biegłych

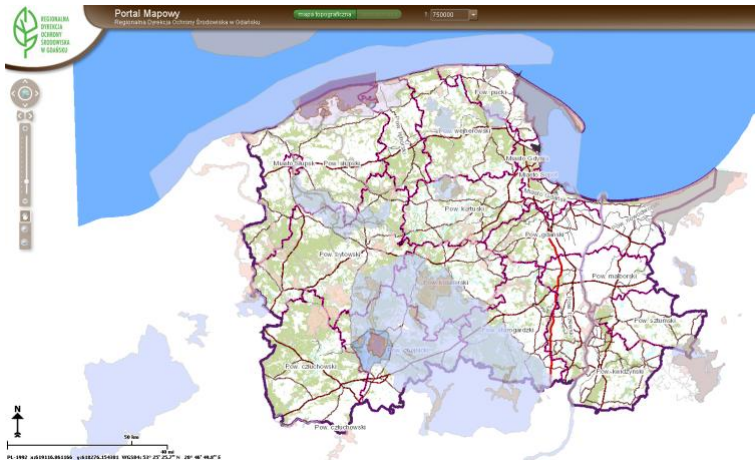

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Informacja o środowisku

gdansk.rdos.gov.pl

portal GIS Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gdańsku:
<http://portalgis.gdansk.rdos.gov.pl>

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Informacja o środowisku

gdansk.rdos.gov.pl

portal GIS Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska:
<http://geoserwis.gdos.gov.pl>

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

gdansk.rdos.gov.pl

Dziękuję za uwagę

fot. B. Gawlak

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gdańskuul. Chmielna 54/57, 80-748 Gdańsk tel.: 58 68-36-800, e-mail: sekretariat.gdansk@rdos.gov.pl

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

